

نظام بیمه‌های اجتماعی کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در کشورهای عضو جامعه اروپا*

گردآوری و ترجمه دکتر بهرام پناهی

در فصلنامه پیشین نظام بیمه‌های اجتماعی کشاورزان، و صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در کشورهای آلمان، اسپانیا، اتریش، ایتالیا، فرانسه و یونان معرفی شد. در این شماره فصلنامه و در آخرین بخش به شرح قوانین و مقررات ۱۳ کشور دیگر عضو جامعه اروپا در این زمینه می‌پردازیم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ایرلند

به‌طور کلی در ایرلند پوشش‌های بیمه‌ای گروه جمعیتی مشاغل آزاد و همچنین مزایای کمک عائله‌مندی در چارچوب نظام همگانی بیمه اجتماعی کشور صورت می‌پذیرد.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

در ایرلند حق بیمه خاصی در ارتباط با پوشش بیمه درمان و ایام بارداری پیش‌بینی نشده است.

* مأخذ:

Social Protection and the Self-Employed in the European Unions; European Commission; Employment & Social Affairs; Luxembourg, Office for Official Publication of the European Communities, 2003.

مع الوصف کلیه مشاغل آزاد باید نظیر سایر گروههای شاغل در کشور (کارگران و کارمندان) ۲ درصد درآمد خود را برای خدمات مذکور تخصیص دهند، مشروط به اینکه درآمد سالانه فرد از مبلغ ۱۴۵۶۰ لیر ایرلند (معادل ۱۸۴۸۷ یورو) تجاوز نکند. در ارتباط با پوششهای بیمه‌ای نظیر بازنشستگی، ایام بارداری و بازماندگان (فوت) باید هر یک از بیمه‌شدگان گروه مشاغل آزاد ۵ درصد درآمد سالانه خود را تا میزان ۲۶۵۰۰ لیر ایرلند (معادل ۳۳۶۴۸ یورو) در سال به این امور اختصاص دهند. مبلغ ۱۰۴۰ لیر ایرلند (معادل ۱۳۲۱ یورو) درآمد سالانه فرد از پرداخت حق بیمه معاف است.

براساس قوانین جاری کلیه بیمه‌شدگان مشاغل آزاد موظفند در هر صورت حداقل حق بیمه‌ای را که بالغ بر ۲۱۵ لیر ایرلند (معادل ۲۷۳ یورو) است، پرداخت کنند. ضمناً تعهدات مربوط به مزایای کمک عائله‌مندی گروه مشاغل آزاد مشابه سایر گروههای جمعیتی از محل منابع عمومی کشور (مالیات و عوارض) تأمین می‌شود.

۲. پوشش بیمه‌ای

● بازنشستگی

کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان نیز می‌توانند در چارچوب قوانین و مقررات موضوعه که متکی بر پرداخت حق بیمه است، تحت پوشش نظام عام بیمه بازنشستگی کشور موسوم به پیر کهنسالی^۱ قرار گیرند.

شرط برخورداری از مزایای مستمری بازنشستگی دارا بودن حداقل ۶۶ سال سن از زمان درخواست مستمری است. میزان مستمری پرداختی به فرد بیمه‌شده وابسته به سوابق پرداخت حق بیمه در طول مدت زمان اشتغال وی است. شایان ذکر است که گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان نیز استحقاق دریافت مستمری بازنشستگی عمومی^۲ که شرط آن دارا بودن ۶۵ سال سن است، ندارند.

● بازماندگان (فوت)

تعهدات مربوط به بیمه بازماندگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در ایرلند مشابه قوانین و مقررات نظام عمومی کشور اعمال می‌شود.

1. Old-Age Pension

2. Retirement Pension

● درمان و ایام بارداری

تعهدات بیمه درمان و ایام بارداری گروه جمعیتی صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان در ایرلند براساس قوانین و مقررات نظام عام و همگانی کشور انجام می‌پذیرد.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

در ایرلند هیچ‌گونه پوشش بیمه‌ای در ارتباط با پرداخت دستمزد ایام بیماری برای گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان پیش‌بینی نشده است. پرداخت مزایای ایام بارداری به افراد تحت پوشش نیز مشابه قوانین و مقررات نظام عام و همگانی کشور است.

● مراقبت و پرستاری

تعهدات مربوط به بیمه مراقبت و پرستاری مشابه قوانین و مقررات نظام عام و همگانی کشور است، با این تفاوت که گروه مشاغل آزاد از برخی مزایا از جمله مزایای کمک پرستاری برخوردار نیستند.

● حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی

گروه جمعیتی صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان در ایرلند فاقد پوشش بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی‌اند.

● کمک عائله‌مندی

پرداخت مزایای کمک عائله‌مندی به صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان در ایرلند مشابه مقررات نظام عام برای سایر گروه‌های جمعیتی است.

● بیکاری

صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان در ایرلند فاقد پوشش بیمه بیکاری هستند.

ایسلند

در ایسلند نظام بیمه‌های اجتماعی به طور عمده متکی بر اصول بیمه همگانی (ملّی) است. لذا نظام مذکور تفاوتی میان بیمه اجتماعی شاغلان غیرمستقل (کارگران و کارمندان) و شاغلان آزاد (حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان) قائل نمی‌شود. از این جهت پوشش بیمه اجتماعی گروه جمعیتی کشاورزان و گروه جمعیتی صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان در چارچوب بیمه همگانی کشور به عنوان پوشش حمایتی پایه تحقق می‌پذیرد. علاوه بر این گروه‌های جمعیتی مذکور تحت پوشش نظام بیمه مستمری تکمیلی قرار داشته که نظام مذکور متکی بر پرداخت حق بیمه است.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

ضوابط و مقررات جاری در ارتباط با تأمین منابع مالی نظام بیمه همگانی و نظام بیمه مستمری تکمیلی ایسلند قابل تعمیم به گروه جمعیتی کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان است.

۲. پوشش بیمه‌ای

● از کارافتادگی

عموماً خطرهای ناشی از از کارافتادگی می‌تواند از طریق دو نظام جداگانه شامل سیستم مستمری همگانی (حمایتهای پایه) و سیستم بیمه مستمری تکمیلی که متکی بر اشتغال فرد است، پوشش داده شود. در چارچوب نظام مستمری همگانی کلیه افراد ساکن در کشور از سن ۱۶ تا ۶۷ سالگی تحت پوشش قانون مستمری همگانی قرار دارند، مشروط بر آنکه فرد قبل از تاریخ درخواست مستمری به مدت سه سال در ایسلند سکونت (اقامت) داشته باشد.

مقررات مذکور قابل تعمیم به کلیه گروههای شاغل اعم از کارگران و کارمندان و صاحبان مشاغل آزاد است و شرط برخورداری از مزایای نظام بیمه مستمری تکمیلی حداقل دو سال عضویت در صندوق بیمه مستمری تکمیلی و پرداخت حق بیمه متعلقه است. از این جهت ضوابط و مقررات مذکور برای کلیه شاغلان کشور به صورت یکسان پیش‌بینی و اجرا نمی‌شود.

● بازنشستگی

پوشش بیمه بازنشستگی در ایسلند از طریق دو نظام جداگانه، یعنی نظام مستمری همگانی (حمایتهای پایه) و نظام بیمه مستمری تکمیلی پوشش داده می‌شود. شایان ذکر است که در نظام مستمری همگانی صرفاً اقامت (سکونت دائم) فرد در کشور مبنای پرداخت مستمری بوده، در حالی که در سیستم بیمه مستمری تکمیلی اشتغال فرد مبنای قرار می‌گیرد. شرط برخورداری از مزایای نظام مستمری همگانی سکونت دائم (اقامت) فرد طی سه سال گذشته در کشور است. مستمری همگانی در صورتی به صورت کامل پرداخت می‌شود که فرد از سن ۱۶ تا ۶۷ سالگی حداقل ۴۰ سال به صورت مستمر در کشور سکونت (اقامت) داشته باشد. مقررات مذکور برای کلیه گروههای شاغل در کشور، اعم از مزدبگیر یا مشاغل آزاد تعمیم‌پذیر است. برخلاف آن، در سیستم بیمه تکمیلی هیچ‌گونه شرط زمانی (حداقل سابقه) پیش‌بینی نشده است و بیمه‌شده می‌تواند با دارا بودن ۴۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه، از مزایای پوشش مذکور برخوردار شود. این مقررات برای کلیه شاغلان کشور اعم از مزدبگیر یا مشاغل آزاد به صورت یکسان قابل اجراست.

● بازماندگان (فوت)

ضوابط و مقررات بیمه بازماندگان (فوت) در چارچوب نظام مستمری همگانی و بیمه مستمری تکمیلی قرار دارد و کلیه شاغلان کشور، اعم از مزدبگیران و مشاغل آزاد به صورت یکسان از مزایای پیش‌بینی شده در هر دو نظام برخوردار هستند.

● درمان و ایام بارداری

تنها شرط برخورداری از خدمات بیمه درمان و ایام بارداری در ایسلند سکونت دائم (اقامت) فرد در کشور است. دوره انتظار برای دریافت مزایای بیمه درمان ۶ ماه سکونت دائم (اقامت) در کشور است و قوانین و مقررات مذکور در ارتباط با گروه جمعیتی کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان نیز لازم‌الاجراست.

● غرامت دستمزد بیماری و بارداری

پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری به افرادی که تحت پوشش مشروط به سکونت دائم (اقامت) و همچنین اشتغال به کار فرد در ایسلند است. مزایای پرداختی به گروه جمعیتی کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان مشابه مزایای متعلقه به سایر گروه‌های شاغل (کارگران و کارمندان) پیش‌بینی شده و لذا هیچ‌گونه مغایرتی در این امر وجود ندارد.

● مراقبت و پرستاری

در ایسلند نظام ویژه‌ای در ارتباط با پوشش بیمه مراقبت و پرستاری برای گروه جمعیتی کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان پیش‌بینی نشده است. بنابراین، در صورت نیاز فرد بیمه‌شده به مراقبت و پرستاری درازمدت یا هرگونه پرستاری در آسایشگاه‌ها، مقررات بیمه همگانی نافذ خواهد بود.

بدین ترتیب در ایسلند تفاوتی در ارتباط با ارائه خدمات، بیمه مراقبت و پرستاری برای گروه‌های جمعیتی شاغل (اعم از شاغلان مستقل یا غیر مستقل) وجود ندارد.

● حوادث ناشی از کار و بیماری شغلی

در ایسلند کلیه شاغلان اعم از مزدبگیران و مشاغل آزاد، تحت پوشش خدمات پایه بیمه همگانی حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی قرار دارند. این خدمات شامل حال گروه جمعیتی مشاغل آزاد نیز بوده، مگر اینکه فرد به صورت اختیاری از پوشش خدمات مذکور صرف‌نظر کند.

● کمک عائله‌مندی

در ایسلند کلیه مزایای پرداختی به خانواده‌ها بابت کمک عائله‌مندی در چارچوب بیمه همگانی (ملی) انجام می‌گیرد و تفاوتی میان شاغلان غیرمستقل (مزدبگیر) و شاغلان مستقل (مشاغل آزاد) وجود ندارد.

● بیکاری

در ایسلند کلیه شاغلان، اعم از مزدبگیر، گروه کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان به صورت اجباری تحت پوشش خدمات بیمه بیکاری قرار دارند.

بریتانیا

در بریتانیا کلیه قوانین و مقررات عام نظام بیمه‌های اجتماعی قابل‌تعمیم به گروه مشاغل آزاد نیز می‌شود. بدیهی است در موارد خاص مقررات و ضوابط ویژه‌ای برای گروه مشاغل آزاد پیش‌بینی شده، بدون آنکه تفاوتی در نوع و نحوه ارائه خدمات میان گروه‌های مختلف مشاغل آزاد وجود داشته باشد.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

برخلاف مقررات و ضوابط حاکم برای گروه‌های شغلی وابسته (مزد و حقوق‌بگیران)، تعیین حق‌بیمه برای گروه جمعیتی کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان براساس طبقه‌بندی درآمدی سه‌گانه انجام می‌پذیرد. بدین ترتیب کلیه صاحبان مشاغل آزاد نیز که سود (درآمد) سالانه آنان کمتر از ۳,۸۲۵ لیر انگلیس (معادل ۶,۰۵۷ یورو) بالغ می‌شود، می‌توانند نسبت به درخواست معافیت از پرداخت حق‌بیمه اقدام کنند.

همین‌طور کلیه صاحبان مشاغل آزاد که سود (درآمد) سالانه آنان به بیش از مبلغ ۳,۸۲۵ لیر انگلیس (معادل ۶,۰۵۷ یورو) بالغ می‌شود، باید به صورت هفتگی مبلغ حق‌بیمه مقطوعی را که بالغ بر ۲ لیر انگلیس (معادل ۳/۱۷ یورو) است، پرداخت کنند. افرادی که سود (درآمد) سالانه آنها بین ۴,۳۸۵ لیر انگلیس (معادل ۶,۹۴۴ یورو) و ۲۷,۸۲۰ لیر انگلیس (معادل ۴۴,۰۵۴ یورو) قرار دارد، باید حق‌بیمه‌ای به میزان ۷ درصد سود (درآمد) حاصله پرداخت کنند.

شایان ذکر است که مزایای کمک عائله‌مندی در چارچوب قوانین و مقررات عام تأمین اجتماعی کشور پیش‌بینی شده و از طریق منابع عمومی دولت (مالیات) تأمین اعتبار می‌شود.

۲. پوشش بیمه‌ای

● ازکارافتادگی

تعهدات بیمه ازکارافتادگی برای کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان به صورت یکسان و در چارچوب ضوابط و مقررات عمومی لازم‌الاجراست.

● بازنشستگی

کلیه صاحبان مشاغل آزاد می‌توانند از مزایای مستمری پایه بازنشستگی (مستمری دولتی) که متکی بر پرداخت حق بیمه متعلقه است، مشابه مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) برخوردار شوند، با این تفاوت که صاحبان مشاغل آزاد عموماً استحقاق برخوردار از مزایای بیمه بازنشستگی تکمیلی را دارا نیستند.

● بازماندگان (فوت)

عموماً همسر بازمانده بیمه‌شده متوفی استحقاق برخوردار از مستمری مقطوع بازماندگان (فوت) را مشابه مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) داراست، با این تفاوت که صاحبان مشاغل آزاد نمی‌توانند از مزایای بیمه بازماندگان تکمیلی استفاده کنند.

● درمان و ایام بارداری

در انگلیس در چارچوب بیمه ملی درمان موسوم به NHS، کلیه شهروندان و ساکنان کشور از جمله صاحبان مشاغل آزاد از مزایای بیمه ملی خدمات درمانی برخوردار هستند. استفاده از خدمات بیمه ملی درمان در بریتانیا متکی بر پرداخت حق بیمه نبوده و به صورت رایگان نیز برای کلیه شهروندان ساکن در کشور عرضه می‌شود.

خدمات بیمه ملی درمان در بریتانیا شامل مراقبت و معاینات عمومی پزشکی (از جمله خدمات درمانی پزشکی خانواده)، مراقبت‌های بیمارستانی (بستری) در موارد اضطراری و همچنین مراقبت‌های پزشکی از سوی پرستاران بیمارستانی منطقه و ناحیه‌ای و بالاخره خدمات پرستاری توسط پرستاران منطقه‌ای بیمارستان‌های روانپزشکی می‌شود. شایان ذکر است که در ارتباط با ارائه برخی خدمات از جمله نسخه‌های دارویی و یا تجهیزات کمکی (عصا، صندلی چرخدار و نظایر

آن) مبلغی به عنوان سهم بیمه شده (فرانشیز) وصول می‌شود. شایان ذکر است که تعداد زیادی از بیمه‌شدگان، از جمله افرادی که از درآمد قلیلی برخوردارند یا کلیه مستمری‌بگیران تحت پوشش، از پرداخت سهم مذکور (فرانشیز) معاف هستند.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

آن دسته از صاحبان مشاغل آزاد که طی دو سال گذشته قبل از وقوع بیماری به میزان کافی حق بیمه پرداخت حق بیمه کرده باشند، می‌توانند از مزایای غرامت دستمزد ایام بیماری برخوردار شوند. شایان ذکر است که میزان غرامت دستمزد ایام بیماری به دو صورت تأدیه می‌شود. در نوع اول مبلغ ۵۰/۹۰ لیر انگلیس (معادل ۸۱ یورو) به صورت هفتگی طی ۲۸ هفته اول بیماری و پس از گذشت ۲۸ هفته مبلغ ۶۷/۵۰ لیر انگلیس (معادل ۱۰۷ یورو) در هفته به بیمه‌شده قابل پرداخت است. به علاوه، کلیه صاحبان مشاغل آزاد در چارچوب ضوابط و مقررات نظام عام تأمین اجتماعی می‌توانند، در صورت نیاز، از مزایای نقدی کمک عائله‌مندی (مزایای حمایتی) طی دوران بیماری نیز برخوردار شوند. همچنین صاحبان مشاغل آزاد استحقاق برخوردار از غرامت دستمزد قانونی ایام بیماری را ندارند که بالغ بر ۶۰/۲۰ لیر انگلیس (برابر ۹۵ یورو) است و از شروع بیماری شاغل (مزد و حقوق‌بگیران) منظور می‌شود، زیرا حق بیمه مذکور نیز از سوی کارفرمایان ذریب‌تقبل و پرداخت می‌شود.

کلیه صاحبان مشاغل آزاد زن استحقاق برخوردار از مزایای غرامت دستمزد ایام بارداری را که بالغ بر ۶۰/۲۰ لیر انگلیس (برابر ۹۵ یورو) در هفته است برای یک دوره زمانی به مدت جمعاً ۱۸ هفته دارند، مشروط بر آنکه طی ۶۶ هفته قبل از زمان زایمان احتمالی حداقل ۲۶ هفته در مشاغل آزاد اشتغال داشته و طی دوره زمانی مذکور درآمد آنان به طور متوسط به ۳۰ لیر انگلیس (معادل ۴۸ یورو) در هفته بالغ بوده باشد.

● مراقبت و پرستاری

در بریتانیا ضوابط و مقررات خاصی در ارتباط با پوشش بیمه مراقبت و پرستاری پیش‌بینی نشده است. لذا کلیه صاحبان مشاغل آزاد می‌توانند از حمایت‌های که به سایر شهروندان کشور در این زمینه ارائه می‌شود، برخوردار شوند.

● حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی

در بریتانیا پوشش بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی برای صاحبان مشاغل آزاد پیش‌بینی نشده است.

• کمک عائله‌مندی

پرداخت مزایای کمک عائله‌مندی به صاحبان مشاغل آزاد با سایر مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) به صورت یکسان بوده و تفاوتی ندارد.

• بیکاری

در بریتانیا صاحبان مشاغل آزاد تحت پوشش مزایای بیمه بیکاری قرار نگرفته، لیکن می‌توانند در صورت وقوع بیکاری، با توجه به سطح نیازمندی، از مزایای حمایتی مقرر بیکاری درچارچوب نظام عام حمایتی تأمین اجتماعی کشور که متکی بر درآمد قبلی فرد است، برخوردار شوند.

بلژیک

در بلژیک کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان از طریق یک سیستم اختصاصی بیمه‌های اجتماعی تحت پوشش حمایت‌های کلاسیک نظام مذکور قرار دارند. بنابراین، حمایت‌های نظیر حوادث ناشی از کار، بیماری‌های ناشی از شغل و بیمه بیکاری از تعهدات بیمه‌ای مربوط منظور نمی‌شود. ویژگی سیستم اختصاصی بیمه اجتماعی صاحبان حرف و مشاغل آزاد در بلژیک تحت پوشش قرار دادن آن دسته از بیمه‌شدگان است که به هر دلیل در حرفه یا شغل خود دچار ورشکستگی مالی می‌شوند.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

تأمین مالی حمایت‌های بیمه‌ای گروه کشاورزان، حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در بلژیک به صورت گلوبال انجام می‌گیرد، به قسمی که ۶۴/۷ درصد منابع از طریق وصول حق بیمه، ۳۵ درصد از طریق مالیات و ۰/۳ درصد آن از سایر منابع تأمین می‌شود. شایان ذکر است که برای هر یک از تعهدات قانونی مقرر حق بیمه‌ای به صورت گلوبال تعریف شده که نرخ آن طبقه‌بندی شده است. بر اساس این روش یک سطح حداقل (کف) و یک سطح حداکثر (سقف) حق بیمه پیش‌بینی شده و در مواردی که درآمد فرد بیمه‌شده از میزان سقف تعیین‌شده حداقل درآمد تجاوز کند، حق بیمه مربوط به صورت مقطوع محاسبه و اخذ می‌شود.

۲. پوشش بیمه‌ای

• ازکارافتادگی

پوشش بیمه ازکارافتادگی برای کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان به صورت اجباری و برای همسران آنان که به صورت کمکی و به عنوان دستیار با بیمه‌شده اصلی همکاری شغلی دارند، به صورت اختیاری است. تعهدات بیمه ازکارافتادگی پس از پایان دوره پرداخت غرامت دستمزد ناشی از بیماری آغاز می‌شود و می‌تواند تا زمان بازنشستگی فرد نیز ادامه یابد. میزان مستمری ازکارافتادگی بیمه‌شده نیز وابسته به وضعیت تأهل بیمه‌شدگان (مجرد، متأهل و تعداد فرزند) است.

• بازنشستگی

پوشش بیمه بازنشستگی برای کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان اجباری است. سن بازنشستگی عموماً ۶۵ سال تعیین شده، در حالی که در موارد خاص درخواست بازنشستگی پیش از موعد از آغاز سن ۶۰ سالگی به بعد امکان‌پذیر است. میزان مستمری بازنشستگی برای بازنشستگان پیش از موعد در ازای هر سال کسر سن (کسر پرداخت حق بیمه) بالغ بر ۵ درصد است. میزان مستمری بازنشستگی صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان وابسته به دوران پرداخت حق بیمه و همچنین میزان درآمد مکتبسه طی زمان اشتغال آنان نیز است.

• بازماندگان (فوت)

بیمه بازماندگان برای کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان به صورت اجباری است. مستمری بیمه بازماندگان به همسران بیمه‌شدگان در صورتی تعلق می‌گیرد که همسر بیمه‌شده حداقل ۴۵ سال سن داشته و از زمان ازدواج وی با بیمه‌شده اصلی حداقل یکسال سپری شده باشد. میزان مستمری بازماندگان بالغ بر ۸۰ درصد مستمری بازنشستگی بیمه‌شده متوفی است. در مواردی که بیمه‌شده اصلی به سن بازنشستگی نرسیده و از مزایای مستمری بازنشستگی برخوردار نشده باشد، میزان مستمری بازماندگان بر اساس سوابق پرداخت حق بیمه بیمه‌شده اصلی قابل محاسبه خواهد بود. شایان ذکر است که پرداخت مستمری بازماندگان به همسر بیمه‌شده تا پایان عمر وی انجام می‌گیرد، مشروط به اینکه ایشان ازدواج مجدد نکند.

● درمان و ایام بارداری

به طور کلی برای کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان عضویت در صندوق بیمه‌ای، به ویژه در ارتباط با "مخاطرات بزرگ" به صورت اجباری است. در سیستم تعهدات غیرنقدی بیمه درمان و ایام بارداری کلیه اعضای تحت تکفل بیمه‌شده از مزایای بیمه‌ای برخوردار هستند.

سطح تعهدات بیمه درمانی گروه مذکور عمدتاً شامل خدمات درمان بستری بیمارستانی و همچنین تأمین داروهای مورد نیاز بیمه‌شدگان در بیمارستان می‌شود. به علاوه، معالجات روان درمانی و همچنین دسترسی به وسایل کمک پزشکی (پروتز) نیز از جمله خدمات بیمه درمان محسوب می‌شود. شایان ذکر است که عموماً استفاده از خدمات درمانی سرپایی و همچنین خدمات دندانپزشکی در چارچوب "مخاطرات بزرگ" شامل حال گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان نمی‌شود، در صورتی که گروه از کارافتادگان و معلولان بیمه‌شده از این قاعده مستثنی هستند.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان به صورت اجباری تحت حمایت تعهدات نقدی ناشی از بیماری و بارداری (غرامت دستمزد ایام بیماری) قرار دارند و در صورتی که همسران آنان به صورت کمکی و به عنوان دستیار با بیمه‌شده اصلی همکاری شغلی کنند، می‌توانند به صورت اختیاری تحت پوشش تعهدات نقدی خدمات بیمه‌ای قرار گیرند.

برخورداری از خدمات مذکور مستلزم داشتن حداقل ۶ ماه سابقه پرداخت حق بیمه (دوره انتظار) است که این مدت برای آن دسته از همسران بیمه‌شده که باردار بوده و به صورت اختیاری تحت پوشش قرار دارند، ۱۲ ماه است.

به علاوه، یک دوره انتظار ۳ ماهه نیز برای پرداخت تعهدات نقدی (غرامت دستمزد ایام بیماری) منظور شده، به قسمی که پرداختهای مربوط پس از خاتمه دوره مزبور حداکثر تا مدت ۹ ماه ادامه می‌یابد میزان آن با توجه به وضعیت بیمه‌شدگان (مجرد، متأهل و تعداد فرزندان) تعیین می‌شود. ضمناً پس از عمل زایمان مبلغ مقطوعی بالغ بر ۹۲۵ یورو به بیمه‌شده پرداخت می‌شود.

● مراقبت و پرستاری

در بلژیک تاکنون قانونی در ارتباط با مراقبت و پرستاری از فرد بیمه‌شده تدوین نشده است. شایان

ذکر است که طبق برخی مقررات قانونی تعهداتی در ارتباط با مراقبت و پرستاری بیمه‌شدگان تحت پوشش در چارچوب بیمه‌های درمان و ازکارافتادگی پیش‌بینی شده و در این ارتباط حداقل پوششهایی منظور شده است.

● حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی

بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی شامل حال بیمه‌شدگان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در بلژیک نمی‌شود.

● کمک عائله‌مندی

مزایای کمک عائله‌مندی شامل حال کلیه بیمه‌شدگان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان می‌شود که به صورت اجباری تحت پوششهای بیمه‌ای قرار گرفته‌اند، تعهدات مذکور به تعهدات مستمر (طبقه‌بندی شده بر اساس سن بیمه‌شده) و همچنین تعهدات یکباره مقطوع، نظیر مقرری تولد فرزند یا فرزندخواندگی قابل تفکیک است.

برای فرزندان یتیم، فرزندان معلول و همچنین فرزندان بیمه‌شدگان ازکارافتاده مقررات خاصی قابل اجراست. مقرری عائله‌مندی از زمان تولد فرزند بیمه‌شده یا تاریخ شروع فرزندخواندگی تا پایان هجده سالگی به بیمه‌شده اصلی قابل پرداخت است. پرداخت مزایای کمک عائله‌مندی برای فرزندان معلول تا سقف سنی بیست و یک سال و برای فرزندان بیمه‌شده که در حال تحصیل در مدارس یا سطوح دانشگاهی هستند تا سقف سنی بیست و پنج سال تعیین شده است.

● بیکاری

اصولاً این نوع حمایت بیمه‌ای شامل حال بیمه‌شدگان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان نمی‌شود.

● ورشکستگی مالی

بیمه اجتماعی ورشکستگی مالی برای خویش‌فرمایانی که اعلام ورشکستگی کرده یا آن دسته از صاحبان حرف و مشاغل آزادی که قادر به پرداخت دیون و بدهی‌های مالی خود نیستند، معتبر است. تعهدات بیمه مذکور شامل پرداختهای حمایتی به مدت دو ماه و همچنین برخوردارگی از مزایای بیمه‌های اجتماعی به مدت جمعاً یکسال (۴ فصل) می‌شود که بر اساس مقررات خاص قابل محاسبه است. مستمری حمایتی بیمه اجتماعی ورشکستگی مالی طبق جدول طبقه‌بندی شده تعیین و میزان آن از تاریخ ۱ سپتامبر ۲۰۰۰ با توجه به وضعیت تأهل و عائله‌مندی بیمه‌شده، بالغ بر ۷۸۹ یورو یا ۶۵۸ یورو می‌شود.

پرتغال

در کشور پرتغال کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان در چهارچوب ضوابط و مقررات بیمه اجتماعی مشاغل آزاد به صورت اجباری تحت پوشش خدمات بیمه‌ای قرار دارند. شایان ذکر است که عضویت در صندوق بیمه اجتماعی برای آن دسته از صاحبان مشاغل آزاد که درآمد ناخالص آنان تا سقف شش برابر حداقل درآمد مشمول مالیات بالغ شود، به صورت اختیاری است.

همچنین کلیه وکلای دادگستری و حقوقدانان تحت پوشش خدمات صندوق بیمه اجتماعی اختصاصی خود قرار دارند.

نظام بیمه اجتماعی صاحبان مشاغل آزاد در پرتغال شامل دو بخش اصلی است. در بخش بیمه اجباری کلیه بیمه‌شدگان تحت پوشش خدمات بیمه ایام بارداری، ازکارافتادگی، بازنشستگی و بازماندگان (فوت) قرار دارند. در بخش بیمه اختیاری تعهداتی نظیر بیمه تکمیلی درمان، بیمه بیماریهای شغلی و بالاخره مزایای کمک عائله‌مندی قابل ارائه است. به‌علاوه کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان موظفند به صورت اجباری نسبت به عقد قرارداد بیمه حوادث ناشی از کار نزد بیمه‌های بازرگانی (بخش خصوصی) کشور اقدام کنند.

در پرتغال ارائه خدمات بیمه درمانی (سرپایی و بستری) برای کلیه شهروندان به عهده سازمان ملی سلامت است. ارائه خدمات بیمه درمان به شهروندان سایر کشورها منوط بر عقد قراردادهای دوجانبه با کشورهای مذکور است.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

تأمین منابع مالی نظام عمومی بیمه اجتماعی صاحبان مشاغل آزاد در پرتغال متکی بر تصمیمات فرد بیمه‌شده تحت پوشش است. شایان ذکر است که نرخ حق بیمه برای آن دسته از بیمه‌شدگانی که به صورت اجباری تحت پوشش خدمات بیمه‌ای قرار دارند بالغ بر ۲۵/۴ درصد بوده، در حالی که نرخ مذکور برای بیمه‌شدگان اختیاری ۳۲ درصد است.

مبلغ حق بیمه متعلقه برابر است با حاصل ضرب نرخ حق بیمه فوق‌الذکر و حداقل درآمد مقطوعی (مترادف با حداقل حقوق و دستمزد کشور) که تا سقف تعیین شده در ۱۱ گروه در سطح ملی در جداول مربوط طبقه‌بندی شده و به صورت سالانه تعدیل می‌شود.

در مواردی که درآمد سالانه فرد بیمه‌شده از محل فعالیت مشاغل آزاد به کمتر از ۱۲ برابر حداقل

درآمد مقطوع (حداقل حقوق و دستمزد) تعیین شده بالغ شود، درآمد مبنای کسر حق بیمه تا میزان ۵۰ درصد درآمد مکتسبه فرد بیمه شده قابل کاهش خواهد بود.

همچنین در صورتی که بیمه شده همزمان در کنار فعالیت شغلی وابسته (دریافت حقوق و دستمزد)، در مشاغل آزاد فعالیت داشته باشد، با رعایت ضوابط و مقررات خاص، قوانین موضوعه معافیت درآمد حاصل از فعالیت مشاغل آزاد فرد بیمه شده را پیش بینی کرده است. همین طور کلیه کسانی که از مزایای مستمری بیمه ازکارافتادگی و بازنشستگی استفاده می کنند ولی کسب درآمد آنها از مشاغل آزاد است، از پرداخت حق بیمه معافند. این معافیت شامل حال آن دسته از مستمری بگیران بیماریهای شغلی که میزان ازکارافتادگی آنان حداقل بالغ بر ۷۰ درصد باشد نیز می شود.

به علاوه، کلیه افرادی که فعالیت در مشاغل آزاد را برای نخستین بار آغاز می کنند با توجه به ماهیت فعالیتهای مشاغل آزاد، پس از گذشت ۱۱ ماه مشمول پرداخت حق بیمه خواهند بود.

۲. پوشش بیمه ای

● ازکارافتادگی

کلیه تعهدات پیش بینی شده در چارچوب ضوابط و مقررات عمومی بیمه ازکارافتادگی برای گروه مشاغل وابسته (مزد و حقوق بگیران)، عیناً قابل تعمیم به صاحبان مشاغل آزاد است.

● بازنشستگی

کلیه تعهدات پیش بینی شده در چارچوب ضوابط و مقررات عمومی بیمه بازنشستگی برای گروه مشاغل وابسته (مزد و حقوق بگیران)، عیناً قابل تعمیم به صاحبان مشاغل آزاد است.

● بازماندگان (فوت)

کلیه تعهدات پیش بینی شده در چارچوب ضوابط و مقررات عمومی بیمه بازماندگان (فوت) برای گروه مشاغل وابسته (مزد و حقوق بگیران)، عیناً قابل تعمیم به صاحبان مشاغل آزاد است.

● درمان و ایام بارداری

کلیه خدمات بیمه درمان و ایام بارداری برای شهروندان ساکن در پرتغال توسط سازمان ملی سلامت (سازمان خدمات درمانی) وابسته به وزارت بهداشت پرتغال ارائه می شود.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

عموماً پرداخت مزایای بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری بجز پاره‌ای موارد استثنایی، در چارچوب ضوابط و مقررات نظام عمومی برای مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) انجام می‌پذیرد. موارد استثنایی مذکور به شرح زیر است:

– غرامت دستمزد ایام بیماری: دوره انتظار در ارتباط با برخورداری از بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری بالغ بر ۳۰ روز بوده، در حالی که این دوره برای مزد و حقوق‌بگیران کشور ۳ روز تعیین شده است. همین‌طور حداکثر مدت زمان پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری برای مشاغل آزاد بالغ بر ۳۶۵ روز بوده، در حالی که این مدت برای مزد و حقوق‌بگیران (مشاغل وابسته) ۱۰۹۵ روز تعیین شده است. در مواردی که بیمه‌شده نیازمند به درمان بستری در بیمارستان بوده یا به بیماری سل مبتلا یافته باشد، پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری بدون احتساب حداکثر مدت زمان پرداخت صورت می‌پذیرد و برای هر دو گروه از شاغلان (مشاغل وابسته و غیروابسته) به صورت یکسان اعمال می‌شود.

– غرامت دستمزد ایام بارداری: به‌طور کلی مزایای تکمیلی متعلقه به مزد و حقوق‌بگیران (مشاغل وابسته) شامل حال گروه مشاغل آزاد نمی‌شود. به‌عنوان مثال، کلیه پدران بیمه‌شده مزد و حقوق‌بگیر در پرتغال پس از تولد فرزند از مزایای نقدی برابر با ۵ روز مرخصی استحقاقی و همچنین دریافت مزایای نقدی متعلقه به والدین (برابر ۱۵ روز) که صرفاً به پدر نوزاد تعلق می‌گیرد، برخوردار شوند. همین‌طور سایر مزایای تکمیلی برای مزد و حقوق‌بگیران، نظیر کمک هزینه مراقبت و پرستاری از فرزندان بیمار کمتر از ۱۰ سال، کمک هزینه نگهداری و پرستاری از فرزندان معلول بدون احتساب سقف سنی، کمک هزینه مراقبت و پرستاری از فرزندان که به بیماری‌های سخت مبتلا شده یا به صورت مزمن (دائمی) بیمار هستند و بالاخره کمک هزینه در ارتباط با منظور داشتن مرخصی ویژه برای والدین بیمه‌شده (پدر و مادر بزرگ) از مزایایی محسوب می‌شود که شامل حال گروه جمعیتی صاحبان مشاغل آزاد نمی‌شود.

● مراقبت و پرستاری

کلیه تعهدات پیش‌بینی‌شده در چارچوب ضوابط مقررات عمومی بیمه مراقبت و پرستاری برای گروه مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران)، عیناً قابل تعمیم به صاحبان مشاغل آزاد است.

● حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی

عموماً ضوابط و مقررات عمومی بیمه حوادث ناشی از کار قابل تعمیم به گروه مشاغل آزاد نیز بوده، لیکن به دلیل ماهیت و ویژگی مشاغل آزاد تفاوت‌هایی موجود است، از جمله وصول حق بیمه از گروه

مشاغل آزاد براساس میزان درآمد سالانه مکتسبه آنان صورت می‌پذیرد که این مبلغ برابر است با حداقل ۱۴ برابر حداقل درآمد تعیین شده یا مبلغی که توسط فرد بیمه‌شده اعلام می‌شود. شایان ذکر است که تعهدات مربوط به بیمه بیماریهای شغلی در چارچوب ضوابط و مقررات عمومی برای گروه شاغلان وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) نیز ارائه می‌شود.

● کمک عائله‌مندی

مزایای کمک عائله‌مندی صاحبان مشاغل آزاد در انطباق با ضوابط و مقررات عمومی برای گروه مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) ارائه می‌شود.

● بیکاری

اصولاً صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان فاقد پوشش بیمه بیکاری هستند.

دانمارک

اصولاً در دانمارک پوشش بیمه‌های اجتماعی مبتنی بر اصول بیمه‌های ملی (بیمه همگانی) است. از این جهت در کشور مذکور طبقه‌بندی یا وجه تمایز خاصی میان گروههای جمعیتی مختلف در ارتباط با پوشش خدمات بیمه اجتماعی لحاظ نشده است. بدین ترتیب سیستم بیمه‌های اجتماعی دانمارک فاقد تفکیک‌های مرسوم در ارتباط با تعریف خدمات بیمه‌های اجتماعی برای گروه شاغلان غیرمستقل (مزد و حقوق‌بگیران) و شاغلان مستقل (صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان) است. از این رو کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، کشاورزان و خویش‌فرمایان از مقررات مزایای یکسان در چارچوب نظام بیمه همگانی کشور برخوردار هستند.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

تأمین مالی حمایت‌های بیمه‌ای گروه کشاورزان، حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در دانمارک در چارچوب مقررات نظام بیمه همگانی انجام می‌پذیرد.

۲. پوشش بیمه‌ای

● ازکارافتادگی

به‌طور کلی پوشش بیمه ازکارافتادگی مستلزم اقامت فرد بیمه‌شده در دانمارک و همچنین دارا بودن تابعیت دانمارک است. لذا برخورداری از مزایای بیمه ازکارافتادگی برای صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان مطابق شرایط سایر شاغلان (مزد و حقوق‌بگیران) تعریف شده است.

● بازنشستگی

بیمه بازنشستگی در دانمارک مبتنی بر دو روش است. در روش نخست کلیه شهروندان کشور از مستمری بازنشستگی ملی (همگانی) برخوردار هستند. شرط اصلی برخورداری از مزایای مستمری بازنشستگی ملی (همگانی) اقامت در دانمارک و همچنین دارا بودن تابعیت دانمارک است. از این جهت تفاوتی برای گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان با سایر گروه‌های جمعیتی در ارتباط با بهره‌مندی از مزایای مستمری بازنشستگی وجود ندارد.

روش دوم که بیمه بازنشستگی تکمیلی محسوب می‌شود و موسوم به ATP است، صرفاً شامل حال شاغلان غیرمستقل (مزد و حقوق‌بگیران) می‌شود. صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در صورتی می‌توانند از مزایای بیمه بازنشستگی تکمیلی (ATP) استفاده کنند که قبل از آغاز اشتغال مستقل، حداقل به مدت سه سال در مشاغل غیرمستقل (به عنوان مزد و حقوق‌بگیر) اشتغال به کار داشته و پس از آن به صورت اختیاری به عضویت خود در صندوق مذکور ادامه داده باشند.

● بازماندگان (فوت)

باتوجه به این نکته که کلیه افرادی که از تابعیت دانمارک برخوردار بوده و در دانمارک ساکن هستند به صورت خودکار از عضویت در نظام بیمه اجتماعی ملی (بیمه همگانی) برخوردار هستند، لذا در نظام مزبور تعهدات خاصی برای پوشش بیمه بازماندگان (فوت) پیش‌بینی نشده است. بنابراین، در سیستم بیمه تکمیلی که منحصراً منوط به اشتغال غیرمستقل (مزد و حقوق‌بگیران) است، تعهداتی در ارتباط با بیمه بازماندگان (فوت) به صورت مکمل منظور شده است.

● درمان و ایام بارداری

به‌طور کلی ارائه تعهدات غیرنقدی در سیستم بیمه درمان و ایام بارداری تنها متکی بر اقامت فرد در دانمارک است. لذا کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، کشاورزان و خویش‌فرمایان مقیم در کشور نیز از مزایای همسان با سایر شاغلان (مزد و حقوق‌بگیران) بهره‌مند هستند.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و همچنین آن دسته از اعضای خانواده بیمه شده که با آنان همکاری شغلی دارند، همانند سایر شاغلان غیرمستقل، از مزایای تعهدات نقدی بیمه درمان و ایام بارداری (غرامت دستمزد ایام بیماری) استفاده می‌کنند.

شایان ذکر است که برای صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان در برخی موارد شرایط خاصی تعریف شده است. به عنوان مثال، یکی از شرایط برخورداری از غرامت دستمزد ایام بیماری برای گروه مذکور بر این امر مبتنی است که بیمه شده طی ۱۲ ماه گذشته حداقل به مدت ۶ ماه به عنوان شاغل مستقل (صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرما) اشتغال به کار داشته باشد.

به علاوه، گروه شاغلان غیرمستقل (مزد و حقوق‌بگیران) از اولین روز ابتلا به بیماری استحقاق دریافت غرامت دستمزد ایام بیماری را بر اساس مقررات مربوط دارا هستند و برای صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان نیز یک دوره انتظار ۱۴ روزه پیش‌بینی شده است. بنابراین بیمه‌شدگان مزبور می‌توانند برای پوشش ایام دوره انتظار تعیین‌شده، مبادرت به عقد قرارداد بیمه‌ای به صورت اختیاری کنند.

● مراقبت و پرستاری

بیمه مراقبت و پرستاری در دانمارک به صورت همگانی طراحی و اجرا می‌شود. به علاوه، ارائه خدمات غیرنقدی متکی بر اقامت بیمه‌شده در کشور است. لذا کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان از کلیه مزایای تعیین‌شده برای سایر شاغلان (مزد و حقوق‌بگیران) برخوردارند.

● حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی

عموماً مزایای بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی در چارچوب سیستم بیمه‌های اجتماعی دانمارک شامل حال صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان نمی‌شود، مگر در موارد استثنایی، نظیر بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی گروه ماهیگیران یا ملوانان دریایی.

● کمک عائله‌مندی

مزایای کمک عائله‌مندی به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های نظام بیمه همگانی به صورت یکسان شامل حال کلیه شهروندان کشور اعم از مشاغل غیرمستقل (مزد و حقوق‌بگیران) یا مشاغل مستقل (صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان) می‌شود.

• بیکاری

پوشش بیمه بیکاری در دانمارک نیز برای گروه جمعیتی صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان به صورت اختیاری است و گروه مزبور دارای صندوق بیمه بیکاری جداگانه است. مزایای متعلقه به صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان مشابه مزایای تعریف‌شده برای گروه شاغلان غیر مستقل (مزد و حقوق‌بگیران) است، با این تفاوت که برای شاغلان مستقل نیز یک دوره انتظار بالغ بر ۴ هفته پیش‌بینی شده است.

سوئد

در سوئد عمدتاً نظام بیمه‌های اجتماعی متکی بر اصول بیمه همگانی دولتی است. از این جهت ارائه خدمات بیمه‌ای در سوئد بر اساس گروه‌های اجتماعی خاص یا گروه‌های شغلی نظیر حقوق و مزدبگیران یا مشاغل آزاد طبقه‌بندی نشده و کلیه شهروندان کشاورزان جمله صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان از مزایای مذکور در چارچوب قوانین و مقررات جاری برخوردار هستند.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

تأمین منابع مالی بیمه اجتماعی گروه جمعیتی کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در چارچوب قوانین و مقررات عمومی نظام بیمه‌های اجتماعی کشور انجام می‌پذیرد.

۲. پوشش بیمه‌ای

• ازکارافتادگی

شرط برخورداری از بیمه ازکارافتادگی در سوئد، علاوه بر شرط سنی، اقامت و سکونت دائمی فرد شاغل در سوئد است. لذا کلیه ضوابط و مقررات مربوط به مزد و حقوق‌بگیران عیناً قابل تعمیم به گروه مشاغل آزاد است.

• بازنشستگی

در سوئد بیمه بازنشستگی بر اساس دو سیستم جداگانه یعنی مستمری ملی (مستمری پایه) و مستمری تکمیلی (متکی بر درآمد فرد) طراحی شده که به مورد اجرا گذاشته می‌شود. پرداخت مستمری ملی (مستمری پایه) صرفاً مستلزم اقامت و سکونت دائمی فرد در سوئد بوده و متکی بر اشتغال افراد نیست. لذا تفاوتی برای گروه‌های مشاغل وابسته (حقوق و مزدبگیران) و غیروابسته

(مشاغل آزاد) پیش‌بینی نشده است. در کنار مستمری پایه کلیه مشاغل وابسته (حقوق و مزدبگیران) و همچنین مشاغل غیروابسته می‌توانند مبتنی بر میزان درآمد مکتسبه خود از اشتغال به کار، تحت پوشش خدمات بیمه تکمیلی بازنشستگی نیز قرار گیرند.

● بازماندگان (فوت)

مشابه مقررات و ضوابط بیمه بازنشستگی، پرداخت بیمه بازماندگان (فوت) متکی بر شغل یا طبقه اجتماعی فرد نبوده، بلکه صرفاً مستلزم اقامت و سکونت دائمی فرد در سوئد است. لذا کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان در چارچوب حمایت‌های دولتی (ملی) تحت پوشش خدمات بیمه بازماندگان (فوت) قرار دارند و بدین ترتیب می‌توانند از مزایای عضویت در صندوق‌های مکمل بیمه بازماندگان مشابه سایر شاغلان برخوردار شوند.

● درمان و ایام بارداری

تنها شرط برخورداری از مزایای بیمه درمان و ایام بارداری در سوئد اقامت و سکونت دائمی فرد در کشور است. بدین ترتیب در سوئد کلیه شهروندان به صورت یکسان از خدمات و مزایای بیمه درمان و ایام بارداری برخوردار هستند و این امر شامل حال مشاغل آزاد نیز می‌شود.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان در سوئد باید مشابه سایر مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) به صورت اجباری تحت پوشش بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری قرار گیرند. البته تعهدات و خدمات بیمه مذکور برای گروه مشاغل آزاد دارای تفاوت‌های مختصری با مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) است و به عنوان مثال، در حالی که مدت انتظار برای برخوردار شدن از مزایای بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری برای کلیه بیمه‌شدگان مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) یک روز تعیین شده و بیمه‌شده از روز دوم بیماری استحقاق دریافت غرامت دستمزد ایام بیماری را دارد، صاحبان مشاغل آزاد می‌توانند دو طیف متفاوت از خدمات بیمه‌ای را انتخاب کنند، به نحوی که در نوع اول پس از ۳ روز و در نوع دوم پس از ۳۰ روز از مزایای بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری برخوردار می‌شوند.

همچنین تنها شرط برخوردار شدن از مزایای بیمه غرامت دستمزد ایام بارداری اقامت و سکونت دائم در سوئد است. از این جهت گروه مشاغل آزاد مشابه سایر گروه‌های جمعیتی کشور از مزایای مشابه برخوردارند.

● حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی

پوشش بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی برای کلیه شاغلان کشور اعم از وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) و غیروابسته (مشاغل آزاد) اجباری است.

● کمک عائله مندی

مزایای کمک عائله مندی در چارچوب قوانین و مقررات نظام عام تأمین اجتماعی کشور شامل حال کلیه شهروندان کشور می‌شود، لذا صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان نیز استحقاق برخوردار شدن از مزایای مزبور را مشابه سایر گروههای جمعیتی دارا هستند.

● بیکاری

کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان می‌توانند نسبت به پوشش بیمه بیکاری نزد صندوق‌های بیمه بیکاری اختصاصی مربوط اقدام کنند و در صورت برخوردار شدن از شرایط مقرر در آیین‌نامه‌های مذکور، از مزایای بیمه بیکاری برخوردار شوند.

فنلاند

در فنلاند کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان در چارچوب نظام عام بیمه‌های اجتماعی کشور که متکی بر اقامت و سکونت دائمی فرد در کشور است، تحت پوشش خدمات نظام مذکور قرار می‌گیرند. بدین ترتیب گروه جمعیتی مذکور، مشابه سایر شهروندان کشور، حق برخوردار شدن از خدمات درمانی، خدمات بیمه درمان و ایام بارداری، مزایای کمک عائله مندی، خدمات حمایتی پایه بیمه بیکاری و همچنین تعهدات مرتبط با مستمری ملی (شامل بازنشستگی، از کارافتادگی و بازماندگان) را دارا هستند.

به علاوه، کلیه شاغلان کشور، اعم از وابسته یا غیروابسته، در چارچوب نظام مستمری مشاغل تحت پوشش حمایت‌های مذکور قرار دارند. بنابراین در ارتباط با بیمه حوادث ناشی از کار و همچنین بیمه بیکاری که متکی بر میزان درآمد فرد است، ضوابط و مقررات خاص تدوین و به اجرا گذاشته می‌شود.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

اصولاً اغلب تعهدات بیمه‌ای گروه جمعیتی مشاغل آزاد با توجه به ضوابط و مقررات عمومی نظام بیمه‌ای کشور تأمین مالی می‌شود.

شایان ذکر است که در ارتباط با گروه جمعیتی مشاغل آزاد برخی از ضوابط و مقررات استثنایی به کار گرفته می‌شود. از جمله، پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری به گروه جمعیتی کشاورزان با لحاظ داشتن زمان انتظار تعیین شده، از طریق کمکهای دولت تأمین مالی می‌شود. همین‌طور منابع مربوط به مستمری گروه جمعیتی مشاغل آزاد، بیشتر از طریق وصول حق بیمه متعلقه تأمین مالی شد، و تنها بخشی از آن (در سال ۲۰۰۰، ۹ درصد) توسط دولت تقبل می‌شود.

به‌علاوه، مستمری گروه جمعیتی کشاورزان نیز عمدتاً با استفاده از کمکهای دولتی تأمین مالی شده (در سال ۲۰۰۰، ۷۵ درصد) و باقیمانده آن نیز از طریق وصول حق بیمه پوشش داده می‌شود. همچنین تعهدات مربوط به حوادث ناشی از کار بیمه‌شدگان به میزان ۳۳/۸ درصد از طریق بیمه‌شده و به همان میزان از طریق منابع دولتی تأمین مالی شده و باقیمانده آن نیز از طریق پرداختهای انتقالی سایر بخشهای بیمه‌ای پوشش داده می‌شود.

۲. پوشش بیمه‌ای

● ازکارافتادگی، بازنشستگی و بازماندگان (فوت)

اصولاً خطرها و تعهدات ناشی از کهنسالی (بازنشستگی)، ازکارافتادگی و فوت (بازماندگان) نیز از طریق دو سیستم جداگانه بیمه‌ای حمایت می‌شود. در سیستم نخست مزایای مستمری همگانی یا مستمری پایه دولتی (مستمری ملی) شامل حال کلیه شاغلان کشور، از جمله گروه جمعیتی مشاغل آزاد، نیز می‌شود. در سیستم تکمیلی که متکی بر درآمد مکتسبه فرد شاغل است، مقررات خاصی برای پرداخت مستمری به گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان و همچنین کشاورزان در نظر گرفته شده است. براساس مقررات مذکور کلیه افراد مشاغل آزاد که فعالیت شغلی آنان بیش از ۴ ماه ادامه داشته باشد، موظفند نسبت به پوشش بیمه‌ای خود به صورت اجباری اقدام کنند، مشروط بر آنکه حداقل درآمد سالانه فرد از مبلغ ۱۳۳،۳۰ مارک فنلاند در سال ۲۰۰۱ (معادل ۵،۰۶۸ یورو) تجاوز کند.

همین‌طور کلیه افرادی که به صورت آزاد در مشاغل کشاورزی، صیادی و چوپانی اشتغال دارند، باید به صورت اجباری تحت پوشش بیمه تکمیلی قرار گیرند، مشروط به آنکه زمین زراعی زیر کشت آنان از ۵ هکتار بیشتر باشد یا حداقل درآمد سالانه آنان در سال ۲۰۰۱ از مبلغ ۱۵،۰۶۷ مارک فنلاند (برابر ۲،۵۳۴ یورو) تجاوز کند.

● درمان و ایام بارداری

برخورداری از تعهدات بیمه درمان و ایام بارداری در فنلاند صرفاً متکی بر اقامت و سکونت دائمی

فرد در کشور است. بدین ترتیب گروه جمعیتی مشاغل آزاد از خدمات مشابه سایر گروه‌های جمعیتی کشور برخوردار هستند و هیچ‌گونه تفاوتی در این ارتباط موجود نیست.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

تنها شرط برخورداری از مزایای بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری در فنلاند اقامت و سکونت دائمی فرد شاغل در کشور است. ضمناً برای گروه جمعیتی کشاورزان نیز مقررات تکمیلی خاصی منظور شده تا از این طریق دوره انتظار تعیین شده در مقررات عام پوشش داده شود.

● مراقبت و پرستاری

کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان از مزایای بیمه‌ای مشابه سایر گروه‌های شغلی کشور برخوردارند.

● حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی

کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان می‌توانند به صورت اختیاری در ارتباط با خطرهای ناشی از حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی اقدام به پوشش بیمه‌ای کنند. بنابراین کلیه خدمات قابل ارائه به افراد مذکور با خدمات پیش‌بینی شده برای گروه‌های شغلی وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) یکسان است.

شایان ذکر است که پوشش بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی برای گروه جمعیتی کشاورزان اجباری است.

● کمک عائله‌مندی

صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان در فنلاند در چارچوب مقررات و ضوابط عام نظام تأمین اجتماعی از کلیه مزایای کمک عائله‌مندی مشابه سایر گروه‌های جمعیتی کشور برخوردارند و تفاوتی در این ارتباط وجود ندارد.

● بیکاری

اصولاً کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان از حمایت‌های پایه بیمه بیکاری در کشور برخوردارند. همچنین از سال ۱۹۹۵ کلیه مشاغل آزاد می‌توانند متناسب با میزان درآمد مکتسبه خود به‌طور اختیاری به پوشش بیمه بیکاری (به صورت تکمیلی) نزد صندوق بیمه بیکاری اقدام کنند.

به علاوه، صاحبان مشاغل آزاد می‌توانند نسبت به عضویت در صندوقهای بیمه بیکاری خاص خود اقدام کنند و متناسب با وضعیت شغلی (به عنوان مثال: از طریق تعریف بیکاری) و بر اساس درآمد مکتسبه تحت پوشش حمایت‌های بیمه بیکاری صندوق مربوط قرار گیرند.

لوکزآمبورگ

نظام بیمه اجتماعی مشاغل آزاد در لوکزآمبورگ، بیشتر در چارچوب قوانین و مقررات عمومی نظام بیمه‌های اجتماعی کشور شکل گرفته، با این ویژگی که صندوق بیمه اجتماعی صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و همچنین صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان به صورت مستقل اداره می‌شوند.

شایان ذکر است که مسئولیت ارائه تعهدات بیمه درمان و ایام بارداری به‌عهده صندوقهای بیمه درمان صاحبان حرف و مشاغل آزاد و صندوق بیمه درمان کشاورزان است، در صورتی که تعهدات مربوط به بیمه بازنشستگی، از کارافتادگی و بازماندگان (فوت) به‌عهده صندوق بازنشستگی صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان و صندوق بازنشستگی کشاورزان است.

نظام بیمه اجتماعی مشاغل آزاد در لوکزآمبورگ دربرگیرنده کلیه مخاطرات و تعهدات بیمه‌ای، از جمله بیمه بیکاری است. بدین ترتیب است مزایای بیمه بیکاری به آن دسته از صاحبان مشاغل آزاد تعلق می‌گیرد که به دلایل اقتصادی از ادامه فعالیت شغلی آزاد منصرف شده و به صورت رسمی در جستجوی مشاغل وابسته (کارگری/ کارمندی) هستند. همچنین برای گروه کشاورزان مقررات ویژه‌ای در ارتباط با بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی پیش‌بینی شده است.

در لوکزآمبورگ گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان در چارچوب مقررات بیمه اجتماعی کارمندان تحت پوشش تعهدات بیمه‌ای نظیر بیمه درمان و بارداری، غرامت دستمزد ایام بیماری و زایمان، از کارافتادگی و همچنین بیمه بازنشستگی و بازماندگان (فوت) قرار دارند.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

برای گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان نرخ حق بیمه یکسانی مشابه سایر گروههای شغلی کشور در چارچوب قوانین و مقررات عمومی بیمه اجتماعی منظور شده است، درحالی که میزان حق بیمه برای گروه کشاورزان به صورت مقطوع و با توجه به سطح درآمد ناشی از

فعالیت‌های تولیدی آنان در بخشهای زراعی یا دامداری طی یک سال گذشته برآورد و تعیین می‌شود. برای سایر مشاغل آزاد مبنای محاسبه حق بیمه سطح درآمد مکتسبه مرتبط با فعالیت‌های شغلی آنان بر پایه قوانین مالیاتی کشور (درآمد مشمول مالیات) تعیین شده که به صورت مقطوع محاسبه و وصول می‌شود.

بدین ترتیب مبنای وصول حق بیمه از گروه مذکور مبتنی بر اعلام درآمد مشمول مالیات یک سال گذشته آنان از سوی مقامات مالیاتی کشور است.

اشاره می‌شود که مبنای وصول حق بیمه برای گروه کشاورزان بر اساس مساحت زمین زراعی زیر کشت و همچنین نوع فعالیت کشاورزان بیمه شده تعیین شده و برای بنگاههای (کارگاههای) کشاورزی کوچک و خرده‌پا نیز مبلغی مقطوع به عنوان حق بیمه متعلقه منظور و دریافت می‌شود.

۲. پوشش بیمه‌ای

• ازکارافتادگی

کلیه ضوابط و مقررات مربوط به پرداخت مزایای بیمه ازکارافتادگی برای گروه مشاغل آزاد با شرایط تعیین شده برای سایر گروههای شغلی مشابهت و همسانی دارد. بدین ترتیب برخورداری از مزایای مستمری ازکارافتادگی با ادامه فعالیت شغلی در گروه مشاغل آزاد مغایرت داشته و منوط به خاتمه فعالیت شغلی مذکور است.

• بازنشستگی

ضوابط و مقررات مربوط به بیمه بازنشستگی گروه مشاغل آزاد با شرایط تعیین شده برای سایر گروههای شغلی در کشور یکسان بوده و در مواردی که بیمه شده قبل از تشکیل صندوق بازنشستگی گروه مشاغل آزاد فعالیت شغلی خود را آغاز کرده باشد، تا مدت ۱۵ سال قبل از تشکیل صندوق، سوابق شغلی بیمه شده قابل احتساب خواهد بود.

• بازماندگان (فوت)

کلیه ضوابط و مقررات مربوط به بیمه بازماندگان (فوت) برای گروه مشاغل آزاد متکی بر ضوابط نظام عمومی بیمه اجتماعی کشور بوده و مزایای متعلقه یکسان است.

● درمان و ایام بارداری

در لوکزامبورگ شرایط و مقررات مربوط به بیمه درمان و ایام بارداری برای کلیه شاغلان کشور به طور یکسان و براساس مقررات و ضوابط موضوعه قابل اجراست.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

شرط برخورداری از مزایای بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری رعایت یک دوره انتظار سه‌ماهه است. بنابراین پرداخت مزایای مذکور بر مبنای درآمد مشمول حق بیمه اعلام شده از سوی بیمه شده است و شامل میزان درآمدهای آتی بیمه شده در زمان وقوع بیماری نیز نمی‌شود. همچنین پرداخت مزایای ایام بارداری برای گروه شاغلان آزاد در لوکزامبورگ مشابه مقررات و ضوابط موضوعه در چارچوب نظام عمومی برای سایر گروه‌های شغلی است.

● مراقبت و پرستاری

پوشش بیمه مراقبت و پرستاری برای گروه مشاغل آزاد از مقررات خاصی تبعیت نمی‌کند و تعهدات مزبور مشابه سایر گروه‌های شغلی کشور تعریف شده است.

● حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی

بیمه حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی برای گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان با ضوابط تعیین شده برای سایر گروه‌های شغلی کشور یکسان است و مغایرتی ندارد. این ضوابط قابل تعمیم به گروه جمعیتی کشاورزان نیست و گروه مذکور مشمول ضوابط خاص خود است. بدین ترتیب گروه کشاورزان طی ۱۳ هفته نخست وقوع حادثه از مزایای بیمه حوادث ناشی از کار برخوردار نمی‌شوند و مبنای محاسبه مزایای متعلقه به آنان نیز متفاوت است و برای بیمه‌شدگانی که دچار حوادث و سوانح سخت ناشی از کار شده باشند، مزایای ویژه‌ای منظور می‌شود.

● کمک عائله‌مندی

پرداخت مزایای کمک عائله‌مندی برای کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان به صورت یکسان و در چارچوب قوانین و مقررات عمومی کشور اعمال می‌شود.

● بیکاری

کلیه صاحبان مشاغل آزاد که به دلیل وخامت وضعیت اقتصادی (بحران اقتصادی) و همچنین اوضاع مالی (ورشکستگی) یا بر اثر تقصیر شخص ثالث اجباراً فعالیت شغلی خود را متوقف

می‌کنند، می‌توانند از مزایای بیمه بیکاری برخوردار شوند، مشروط به آنکه نام بیمه‌شده به عنوان فرد در جستجوی کار در ادارات تابعه کار محل سکونت به ثبت رسیده، حداقل ۵ سال تمام حق بیمه بازنشستگی پرداخت کرده و در زمان بیکاری در لوکزامبورگ اقامت داشته باشد.

لیختن اشتاین

در لیختن اشتاین نظام خاصی برای پوشش بیمه اجتماعی گروه صاحبان مشاغل آزاد پیش‌بینی نشده است. بنابراین صاحبان مشاغل مزبور می‌توانند به صورت اختیاری تحت پوشش بیمه‌های اجتماعی قرار گیرند یا با توجه به نوع فعالیت شغلی و محل اقامت (سکونت دائم در لیختن اشتاین)، به صورت اجباری از پوشش بیمه‌های اجتماعی برخوردار شوند.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

تأمین منابع مالی بیمه اجتماعی گروه جمعیتی کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در لیختن اشتاین، به استثنای سهم متعلقه حق بیمه کارفرما، بر اساس قوانین و مقررات نظام عام بیمه‌های اجتماعی کشور انجام می‌پذیرد.

۲. پوشش بیمه‌ای

• ازکارافتادگی

کلیه کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در لیختن اشتاین به صورت اجباری تحت پوشش بیمه ازکارافتادگی (ستون حمایتی پایه) قرار دارند. بدین ترتیب گروه مزبور موظف به پرداخت حق بیمه متعلقه هستند که میزان آن با سهم کل حق بیمه کارگر، کارفرما، به اضافه سهم هزینه‌های اداری صندوق بیمه‌ای مربوط برابری می‌کند. لذا کلیه شاغلان آزاد نیز در چارچوب مقررات بیمه ازکارافتادگی، از خدمات مشابه سایر گروه‌های شغلی کشور برخوردارند. شایان ذکر است که در موارد خاص خدمات ویژه‌ای برای شاغلان وابسته و شاغلان آزاد منظور شده که از جمله می‌توان به حمایت‌های مالی از خویش‌فرمایانی اشاره کرد که به دلیل ازکارافتادگی دچار مضیقه مالی برای ادامه فعالیت کارگاه (بنگاه) تحت مالکیت خود شده‌اند.

پوشش خدمات ستون حمایتی تکمیلی بیمه ازکارافتادگی (طرح‌های مسئولیت کارفرما) برای گروه شاغلان آزاد اجباری نیست و آن دسته از خویش‌فرمایانی که صاحب کارگاه (بنگاه) هستند، می‌توانند در صورت اشتغال شاغلان وابسته، خود نیز تحت پوشش خدمات ستون حمایتی مزبور

قرار گیرند. بنابراین در صورت برقراری پوشش بیمه‌ای مذکور، خویش فرمایان واجد شرایط ملزم به پرداخت حق بیمه کامل هستند و از خدمات و تعهدات بیمه‌ای یکسان (مشابه مزد و حقوق‌بگیران) برخوردار خواهند بود.

● بازنشستگی

گروه کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان به صورت اجباری تحت پوشش بیمه بازنشستگی (ستون حمایتی پایه) قرار دارند. بدین ترتیب گروه مزبور موظف به پرداخت حق بیمه متعلقه هستند که میزان آن با سهم کل حق بیمه کارگر، کارفرما به اضافه سهم هزینه‌های اداری صندوق بیمه‌ای مربوط برابری دارد.

شایان ذکر است که نرخ حق بیمه گروه شاغلان آزاد در صورتی مشمول کاهش (تخفیف) می‌شود که درآمد فرد بیمه‌شده از مبلغ ۲۶,۰۰۰ فرانک سوئیس (برابر ۱۷,۰۸۵ یورو) در سال تجاوز نکند.

پوشش خدمات ستون حمایتی تکمیلی بیمه بازنشستگی (طرح‌های مسئولیت کارفرما) برای گروه مشاغل آزاد اجباری نیست و آن دسته از خویش فرمایانی که صاحب کارگاه (بنگاه) هستند، می‌توانند، در صورت اشتغال شاغلان وابسته، خود نیز تحت پوشش خدمات ستون حمایتی مزبور قرار گیرند. در صورت برقراری پوشش بیمه‌ای مذکور، خویش فرمایان واجد شرایط ملزم به پرداخت حق بیمه کامل هستند و از خدمات و تعهدات بیمه‌ای یکسان (مشابه مزد و حقوق‌بگیران) نیز برخوردار خواهند بود.

● بازماندگان (فوت)

کلیه شاغلان آزاد در لیختن‌اشتاین به صورت اجباری تحت پوشش بیمه بازماندگان (ستون حمایتی پایه) قرار دارند. لذا گروه مزبور موظف به پرداخت حق بیمه متعلقه هستند که میزان آن با سهم کل حق بیمه کارگر، کارفرما به اضافه سهم هزینه‌های اداری صندوق بیمه‌ای مربوط برابری دارد. به علاوه، نرخ حق بیمه گروه کشاورزان، حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان در صورتی مشمول کاهش (تخفیف) می‌شود که درآمد فرد بیمه‌شده از مبلغ ۲۶,۰۰۰ فرانک سوئیس (برابر ۱۷,۰۸۵ یورو) در سال تجاوز نکند.

همچنین پوشش خدمات ستون حمایتی تکمیلی بیمه بازماندگان (طرح‌های مسئولیت کارفرما) برای گروه مشاغل آزاد اجباری نیست و آن دسته از خویش فرمایانی که صاحب کارگاه (بنگاه) هستند، می‌توانند در صورت اشتغال شاغلان وابسته، خود نیز تحت پوشش خدمات ستون

حمایتی مزبور قرار گیرند. در صورت برقراری پوشش بیمه‌ای مذکور، خویش فرمایان واجد شرایط ملزم به پرداخت حق بیمه کامل هستند و از خدمات و تعهدات بیمه‌ای یکسان (مشابه مزد و حقوق بگیران) نیز برخوردار خواهند بود.

● درمان و ایام بارداری

کلیه شاغلان آزاد تحت پوشش خدمات بیمه درمان در چارچوب مقررات عمومی قرار دارند و تعهدات و خدمات مربوط نیز عیناً قابل تعمیم به آنان است.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

برای گروه کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان پوشش بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری اجباری نیست. لذا کلیه شاغلانی که سن آنان بیش از ۱۵ سال است و تحت پوشش بیمه اجباری قرار ندارند، می‌توانند به صورت اختیاری تحت پوشش بیمه مذکور قرار بگیرند و از مزایای بیمه غرامت دستمزد در زمان بیماری و از کارافتادگی کامل، مشابه شاغلان وابسته (مزد و حقوق بگیران)، برخوردار شوند.

شایان ذکر است که به کلیه زنانی که در مشاغل آزاد فعالیت دارند و در لیختن‌اشتاین ساکن هستند، مبلغی به عنوان غرامت دستمزد ایام بارداری قابل پرداخت است که میزان آن وابسته به درآمد فرد بیمه شده زن و تعداد فرزندان وی است.

● مراقبت و پرستاری

اصولاً در لیختن‌اشتاین نظام بیمه مراقبت و پرستاری پیش‌بینی نشده است. مع الوصف تعهدات مربوط به خدمات مراقبت و پرستاری افراد نیازمند و واجد شرایط از طریق سیستم‌های حمایتی مختلف تأمین و ارائه می‌شود. بدین ترتیب کلیه کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان، به استثنای خدمات مربوط به بیمه حوادث که مستلزم پوشش بیمه اختیاری است، از خدمات یکسانی مشابه سایر گروه‌های شاغل (حقوق و مزد بگیران) برخوردار هستند.

● حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی

در لیختن‌اشتاین پوشش بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی برای گروه کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان اجباری نیست و افراد مذکور می‌توانند صرفاً به صورت اختیاری تحت پوشش حمایت‌های مذکور قرار گیرند. ضوابط و مقررات بیمه حوادث ناشی از کار و بیماریهای شغلی برای کلیه شاغلان کشور (اعم از وابسته یا غیر وابسته) یکسان است.

● کمک عائله‌مندی

کلیه کشاورزان، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان به صورت اجباری تحت پوشش صندوق بیمه مزایای کمک عائله‌مندی قرار دارند. لذا افراد مذکور موظف به پرداخت حق بیمه (به اضافه هزینه‌های اداری) صندوق بیمه‌ای مربوط هستند. میزان حق بیمه پرداختی گروه شاغلان آزاد برابر است با حق بیمه‌ای که توسط کارفرمایان برای شاغلان تحت پوشش (مزد و حقوق‌بگیران) پرداخت می‌شود.

شایان ذکر است که در نظام مزایای کمک عائله‌مندی لیختن‌اشتاین سهمی برای بیمه‌شده شاغل در ارتباط با پوشش مزایای کمک عائله‌مندی پیش‌بینی نشده است. بدین ترتیب کلیه مشاغل آزاد به صورت یکسان از مزایای کمک عائله‌مندی، مشابه سایر گروه‌های شغلی برخوردارند.

● بیکاری

پوشش بیمه بیکاری در لیختن‌اشتاین صرفاً برای گروه شاغلان وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) به صورت اجباری پیش‌بینی شده و صاحبان مشاغل آزاد نمی‌توانند، حتی به صورت اختیاری، تحت پوشش خدمات و تعهدات بیمه بیکاری قرار گیرند.

نروژ

در نروژ کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان در چارچوب نظام عام بیمه‌های اجتماعی کشور به صورت اجباری تحت پوشش بیمه‌ای قرار دارند. کلیه دارندگان مشاغل آزاد در نروژ از پوشش‌های بیمه اجتماعی برخوردارند و برای برخی مشاغل از جمله صیادان ضوابط ویژه و مقررات بیمه‌ای سهل‌تری پیش‌بینی شده است. از جمله گروه صیادان می‌توانند از مزایای مشابه مزد و حقوق‌بگیران برخوردار شوند. به علاوه، برای گروه ماهیگیران نرخ حق بیمه نازل‌تری در مقایسه با سایر گروه‌های مشاغل آزاد منظور می‌شود. نرخ حق بیمه مزبور نیز که مبنای محاسبه حق بیمه مزد و حقوق‌بگیران است، قابل تعمیم به گروه کشاورزان است.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

کلیه تعهدات و خدمات بیمه اجتماعی مشاغل آزاد در چارچوب ضوابط و مقررات نظام بیمه اجتماعی عام کشور تأمین مالی می‌شود. بر این اساس بخشی از منابع مذکور از طریق اخذ حق بیمه و بخشی دیگر نیز از طریق منابع عمومی (مالیات‌ها) پوشش داده می‌شوند.

سهم حق بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان ۱۰/۷ درصد درآمد آنان است، در حالی که گروه جمعیتی کشاورزان و صیادان مشابه مشاغل وابسته (مزد و حقوق‌بگیران) تنها ۷/۸ درصد درآمد خود را به عنوان حق بیمه پرداخت می‌کنند.

مابه‌التفاوت ناشی از کاهش و تقلیل نرخ حق بیمه و گسترش خدمات بیمه‌ای برای گروه صیادان از طریق منابع خاص صیادان موسوم به produktavgift پوشش داده می‌شود. بر این اساس درصدی به عنوان حق بیمه در زمان عرضه محصولات صید اصلی محاسبه و دریافت می‌شود. همین‌طور مابه‌التفاوت ناشی از کاهش و تقلیل نرخ حق بیمه برای گروه کشاورزان از طریق منابع خاص کشاورزان موسوم به jordbruksoppgrøef پوشش می‌یابد که میزان آن به‌طور سالیانه از طریق توافقات حاصله میان دولت و بخش کشاورزی تعیین و اخذ می‌شود.

۲. پوشش بیمه‌ای

● ازکارافتادگی

ضوابط و مقررات بیمه ازکارافتادگی برای گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان با ضوابط عمومی ازکارافتادگی برای سایر گروه‌های شغلی کشور مغایرتی ندارد و پرداخت مستمری پایه و مستمری تکمیلی ازکارافتادگی به صورت یکسان انجام می‌پذیرد.

● بازنشستگی

قوانین و مقررات بیمه بازنشستگی برای گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان با ضوابط عمومی بازنشستگی برای سایر گروه‌های شغلی کشور مغایرتی ندارد و پرداخت مستمری پایه و مستمری تکمیلی بازنشستگی به صورت یکسان انجام می‌پذیرد.

● بازماندگان (فوت)

ضوابط و مقررات بیمه بازماندگان (فوت) برای گروه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان با ضوابط عمومی بیمه بازماندگان برای سایر گروه‌های شغلی کشور مغایرتی ندارد و پرداخت مستمری پایه و مستمری تکمیلی بازماندگان به صورت یکسان انجام می‌پذیرد.

● درمان و ایام بارداری

در نروژ کلیه شهروندان، از جمله گروه مشاغل آزاد، از مزایای بیمه درمان و ایام بارداری به صورت یکسان برخوردارند.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

مزایای بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری برای گروه جمعیتی صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان در چارچوب ضوابط و مقررات نظام عام انجام می‌پذیرد. شایان ذکر است که در صورت وقوع بیماری برای دو هفته نخست هیچ‌گونه مزایایی به عنوان غرامت دستمزد قابل پرداخت نیست، در صورتی که برای مزد و حقوق‌بگیران ۱۶ روز نخست دوران بیماری از طریق کارفرما تقبل و پرداخت می‌شود. به علاوه، در صورتی که میزان غرامت دستمزد پرداختی به مزد و حقوق‌بگیران بالغ بر ۱۰۰ درصد آخرین حقوق و مزایای آنان است، میزان غرامت دستمزد صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان بر مبنای ۶۵ درصد درآمد آنان تعیین شده است. بنابراین برای جبران مابه‌التفاوت در هر دو حالت اشاره شده، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان می‌توانند به صورت اختیاری به عقد قرارداد بیمه تکمیلی اقدام کنند. پوشش تکمیلی غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری برای گروه صیادان نیز جزء گسترش مزایای بیمه‌ای آنان محسوب می‌شود. همچنین پرداخت غرامت دستمزد ایام بارداری برای کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان مشابه سایر گروه‌های شغلی (مزد و حقوق‌بگیران) پیش‌بینی شده است.

● مراقبت و پرستاری

بیمه مراقبت و پرستاری برای صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان در نروژ مشابه نظام بیمه عمومی کشور است و مزایای متعلقه به صورت یکسان است.

● حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی

کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان می‌توانند به صورت اختیاری خود را تحت پوشش حمایت‌های بیمه حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی قرار دهند. گروه جمعیتی صیادان نیز در چارچوب مزایای تکمیلی متعلقه از پوشش بیمه حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی، مشابه مزد و حقوق‌بگیران، بهره‌مند هستند.

● کمک عائله‌مندی

مزایای کمک عائله‌مندی برای کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان در چارچوب مقررات عمومی کشور پرداخت می‌شود.

• بیکاری

عموماً صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان از پوشش بیمه بیکاری به صورت اجباری برخوردار نیستند و پوشش اختیاری بیمه بیکاری نیز امکان‌پذیر نیست. شایان ذکر است که کلیه دارندگان مشاغل آزاد می‌توانند از مزایای بیمه بیکاری به مدت حداکثر ۹ ماه در آغاز فعالیت شغلی خود برخوردار شوند، مشروط به آنکه قبلاً سابقه پرداخت حق بیمه به عنوان مزد یا حقوق‌بگیر داشته باشند.

به علاوه، دارندگان مشاغل آزاد می‌توانند در صورت بیکاری در سنین ۶۴ و ۶۷ سالگی با رعایت شرایط و ضوابط مربوط و خروج قطعی از شغل آزاد، از مزایای بیمه بیکاری بهره‌مند شوند. گروه جمعیتی صیادان نیز در چارچوب مزایای تکمیلی متعلقه از پوشش بیمه بیکاری، مشابه مزد و حقوق‌بگیران، برخوردار هستند.

هلند

اصولاً کلیه قوانین و مقررات نظام بیمه‌های اجتماعی عمومی کشور، بجز پاره‌ای موارد استثنایی، قابل تعمیم به گروه مشاغل آزاد نیز می‌شود.

۱. نحوه تأمین منابع مالی

به استثنای مزایای کمک عائله‌مندی که به صورت عام و در چارچوب ضوابط مربوط برای کلیه گروه‌های شغلی به صورت یکسان و از محل منابع درآمدهای عمومی کشور تأمین اعتبار می‌شود، نظام بیمه‌های اجتماعی کلیه گروه‌های جمعیتی متکی بر وصول حق بیمه است. ویژگی سیستم مذکور وصول حق بیمه و مالیات بر درآمد متعلقه فرد شاغل به صورت هم‌زمان توسط مقامات مالیاتی کشور است. به علاوه، تعهدات مربوط به بیمه از کارافتادگی گروه جمعیتی مشاغل آزاد از طریق وصول حق بیمه متعلقه تأمین مالی می‌شود.

۲. پوشش بیمه‌ای

• از کارافتادگی

قانون بیمه از کارافتادگی مشاغل آزاد موسوم به WAZ از تاریخ ۱ ژانویه ۱۹۹۸ میلادی به مورد اجرا

گذاشته شده است. یکی از شرایط برخورداری از مزایای بیمه ازکارافتادگی ارائه مدارک پزشکی لازم مبنی بر حداقل ۲۵ درصد ازکارافتادگی فرد بیمه شده است. میزان مستمری پرداختی بابت ازکارافتادگی بیمه شده در جداول مربوط طبقه بندی شده و با توجه به درجه ازکارافتادگی فرد بین ۲۱ تا ۷۰ درصد مبلغ پایه محاسبه (روزانه ۱۱۶/۹۷ فلورن هلند برابر ۵۳ یورو) می باشد.

● بازنشستگی

کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان در هلند از شرایط و مزایای یکسان بیمه بازنشستگی، مشابه سایر گروههای شغلی کشور، برخوردارند.

● بازماندگان (فوت)

کلیه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان، در هلند از شرایط و مزایای یکسان بیمه بازماندگان (فوت)، مشابه سایر گروههای شغلی کشور، برخوردارند.

● درمان و ایام بارداری

ارائه تعهدات بیمه درمان در چارچوب ضوابط و مقررات عمومی بیمه درمان کشور موسوم به AWBZ در ارتباط با پوشش هزینه های درمانی برای کلیه شهروندان هلند به صورت یکسان انجام می پذیرد و بدین ترتیب شامل حال گروه شاغلان آزاد نیز می شود. آن دسته از بیمه شدگان مشاغل آزاد که درآمد سالانه آنان از ۴۲،۰۰۰ فلورن هلند (برابر ۱۹،۰۵۹ یورو) تجاوز نکند، می توانند در چارچوب قانون بیمه ازکارافتادگی مشاغل آزاد موسوم به WAZ و بر اساس قانون بیمه عمومی درمان کشور (ZFW) تحت پوشش بیمه قرار گیرند. به علاوه تعهدات و مزایای پرداختی ایام بارداری به کلیه مشاغل آزاد کشور مشابه مقررات عام کشور پیش بینی شده و صاحبان مشاغل آزاد از مزایای بیمه ای یکسانی برخوردارند.

● غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری

اصولاً مزایای بیمه غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری شامل حال گروه جمعیتی مشاغل آزاد

نمی‌شود. بنابراین زنان بیمه‌شده که براساس قانون بیمه‌ازکارافتادگی مشاغل آزاد موسوم به WAZ تحت پوشش بیمه‌ای قرار گرفته‌اند، می‌توانند از مزایای بیمه‌غرامت دستمزد ایام بارداری برای یک دوره‌زمانی ۱۶ هفته‌ای (از ۱۰۰ درصد مبلغ حداقل حقوق و دستمزد با توجه به میزان درآمد مشمول حق بیمه) برخوردار شوند.

● مراقبت و پرستاری

تعهدات بیمه‌مراقبت و پرستاری در چارچوب قانون بیمه‌عمومی درمان هلند (AWBZ) ارائه شده و شامل کلیه شهروندان کشور از جمله صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان می‌شود.

● حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی

اصولاً برای پوشش خطرهای مربوط به وقوع حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی در هلند بیمه‌خاصی پیش‌بینی نشده، بلکه خطرهای مذکور در چارچوب بیمه‌درمان، بیمه‌ازکارافتادگی و بیمه‌بازماندگان (فوت) منظور و به کلیه گروه‌های جمعیتی ارائه می‌شود.

● کمک عائله‌مندی

صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان مشابه سایر گروه‌های جمعیتی کشور، از مزایای کمک عائله‌مندی به صورت یکسان برخوردارند.

● بیکاری

تعهدات بیمه‌بیکاری صرفاً شامل گروه مزد و حقوق‌بگیران وابسته می‌شود و صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش‌فرمایان و کشاورزان تحت پوشش بیمه‌مذکور قرار ندارند.

نظام بیمه‌های اجتماعی صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و کشاورزان در ۱۲ کشور از کشورهای جامعه اروپا												
کشور	نوع بیمه	کارخانگی	مشاغل آزاد	بازمانده (بوت)	درمان بیم	فراتر از بیم	مراغه پرستاری	مراغه بیمی آزار	کسب مطلق	بیماری	بیماری	بیماری
گور		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ایرلند		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ایتالیا		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
پرتغال		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
دانمارک		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
سوئد		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
فنلاند		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
لوکزامبورگ		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
لیختن‌اشتاین		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
نروژ		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
هلند		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

- ۱ و ۲: مشاغل آزاد استحقاق برخوردارند از مزایای بازنشستگی تکمیلی و بازماندگی تکمیلی را دارا نیستند.
- ۳: فقط صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان
- ۴: فقط کشاورزان
- ۵: برای بیمه تکمیلی بیکاری
- ۶: برای صاحبان حرف و مشاغل آزاد و خویش فرمایان
- ۷: برای کشاورزان